

פנינים ומאמרים לקדים
פזמונה רבינית תהיה רבי נתן געשטעטנער זצוקל

להזדרזת נתן

גליון ק"י (שנה ג') ◊ פרשת מקץ ◊ חודש טבת שנת תשפ"ד

תורת נתן

פנינים מספר
"להורות נתן" על התורה

נקרא 'אפרים' על שם
'אברהם ויצחק'

וְאֵת שֵׁם הַשָּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם

(מא. נב.) כתבו בעלי התוס' אפרים על שם אברהם ויצחק שנאמר בהם אפר, באברהם (בראשית י"ח כ"ז) ואנכי עפר ואפר, ביצחק כאפר ע"ג המזבח והיינו אפרים ב' אפרים, ולכן נקראו ישראל ע"ש אפרים, הן יקיר לי אפרים (ירמיה ל"א י"ט) עכ"ד.

וי"ל דלכן מזכירין פסוק הן יקיר לי אפרים בתפלת זכרונות דראש השנה, להזכיר זכות אבות וכנ"ל, ונתעוררתי דהיינו דכתיב מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד, שתי זכירות של אברהם ויצחק וכנ"ל.

יוסף היה צורתו דומה לשל
יעקב ומדוע לא הכירוהו
בחתומת זקן

וַיֵּבֶר יוֹסֵף אֶת אֶחָיו וְהֵם לֹא הִפְרָחוּ (מב. ח). פירש"י שיצא מהם בלא חתימות זקן.

נשאלתי דהא יוסף היה צורתו דומה לשל יעקב (רש"י לעיל ל"ז ב) ואמאי לא הכירוהו בחתומת זקן. אולם השבטים לא הכירו את אביהם אלא בזקנותו שהרי בן פ"ד שנה היה כשהלך ללבו, וע"כ לא ידעו דמותו של צעירותו, ויוסף שהיה צעיר היה דומה ליעקב בצעירותו אשר השבטים לא הכירוהו.

שיח מזהר"ן

פנינים מספר
"שיחות מלוא מלכה"

הגה"צ רבי מאיר חיים אונגר ז"ע

אב"ד לאקנבאך

עשרה בטבת | מאמר א'

מור"ח הגה"צ רבי מאיר חיים אונגר ז"ע אב"ד לאקנבאך, נולד בשנת תרט"ה, לאביו הרבני הצדיק מוה"ר יעקב אונגר ז"ע, אבן יקרה מקהילה קדושה צעהלים, שהיתה אחת הקהילות הקדושות שבין שבע הקהילות. בלאקנבאך שימש ברבנות גם זקני הגה"ה המפורסם רבי שלום חריף ז"ע בעל "דברי ר"ש", שזכה פעמים רבות לגילוי אליהו הנביא ברוב צדקות פרישותו הרבה. שמעתי פעם ממו"ח ז"ע ששמע מחותנו הגה"צ רבי יהודא הכהן קרויס ז"ע, שהגה"ק רבי יהודא גרינוואלד ז"ע בעל "זכרון יהודא" ואב"ד סאטמאר, בא פעם במיוחד ללאקנבאך, וביקש שיכניסו אותו לתוך חדרו של רבי שלום חריף, באמרו, שהוא רוצה להיות באותו חדר שבו נתגלה אליו אליהו הנביא. [ראה מה שכתבנו אודות הגה"ק רבי שלום חריף ז"ע בערכו - ט"ז אדר].

רבי יעקב אונגר ז"ע היה נצר משפחה מפוארת ומיוחסת בישראל, שהיה דור שיש לי זקני הגה"ק רשכבה"ג בעל "פנים מאירות" ז"ע, וגם היה מגזע רבינו יצחק לוריא ז"ע האר"י הק'. על רבי יעקב יתכן לומר בצדק, כי היה עמוד גמילות חסדים, והיה רודף צדקה וחסד כפשוטם של דברים, כי את ביתו הנהיג כביתו של אברהם איבנו ע"ה, שהיה פתוח לרווחה לכל מיני עניים ואבינים שבאו מרחוק ומקרוב, וכולם ידעו שלביתו יוכלו להכנס בכל שעות היום והלילה, ויקבלוהו בסבר פנים יפות, ירחיבוהו וילבשוהו, יאכילוהו וישקוהו ויכינו לו אכסניה ומקום מנוח לזמן זמנים טובא. לא אחת קרה, שבבוא אורחים באמצע הלילה, העיר רבי יעקב את בניו ובני ביתו משינתם, כדי ללוסור בשבילם את מקום משכבם, באמרו, כי האורחים הללו יגיעו ועיפיים מטורח הדרך, ולכן דין קדימה יש להם במשכב ולינה.

עוד מידה גדולה היתה לו רבי יעקב אונגר ז"ע, שהיה מוקיר בכל מאוזהו רבנו ותלמידיו. הוא עמד לימין הרבנים הגאונים והצדיקים המפורסמים שישבו בימיו על כסא הרבנות בקהילת צעהלים, הלא המה, הגה"ק רבי אליעזר דוד גרינוואלד ז"ע בעל "קן לדוד", הגה"ק רבי יעקב יחזקיהו גרינוואלד ז"ע בעל "ויגד יעקב", והגה"ק רבי יוסף אלימלך כהנא ז"ע, אשר בשבילם היה מוכן ומזומן לפעול למענם במסירות גדולה בכל ענייניהם. ביתו היה בית ועד ללומדי התורה, ותלמידי הישיבה הגדולה בצעהלים, יכלו להיכנס אצלו לסעוד את לבבם בכל עת ובכל עונה.

לזה יש להסמין את מה ששמעתי ממו"ח ז"ע לפרש מה שאמרו בשבת (פח.) שכפה עליהם הקב"ה את ההר כגיגית ואמר אם אתם מקבלים את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם. והקשו התוס', אמאי ויזכרו לכתוב עליהם את ההר כגיגית, אחרי שכבר הקדימו למעצמם נעשה לנשמע. ואמר לפרש, דאע"פ שקיבלו עליהם בני ישראל את התורה, אבל עדיין לא רצו לקבל עליהם עול של יראת ויבוד תלמידי חכמים, ולכן אמר להם הקב"ה, "אם אתם מקבלים את התורה מוטב", כלומר גם מה שמרבים מלשון 'את' לרבות תלמידי חכמים (פסחים כג.), ואם לאו שם תהא קבורתכם, עכ"ד ודפח"ח. והיינו, שאחד מהיסודות הגדולים בתורה הוא לכבד ולירא מפני תלמידי חכמים, ולכן היו צריכים לכפות עליהם את ההר כדי שיסכימו לקבל עליהם לכבד ולירא מתלמידי חכמים.

המשך בעמוד הבא

יפה נדרשת

המנגן לא בא לנגן לא בשבילך ולא בשבילך, רק למעני...

וַיֹּאמֶר פְּרָעָה אֶל יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֶלְקִים אוֹתָךְ אֵת כָּל זֹאת אֵין נְבוֹן וְחָכֵם כְּמוֹךָ (מא. לט).

אמרו חז"ל (סנהדרין ע"א.) כינוס לצדיקים הנאה להם והנאה לעולם, והפירוש הפשוט הוא, שהכינוס הוא הנאה לצדיקים המתכנסים, והנאה לעולם כולו.

ויש להוסיף לפרש דברי חז"ל בדרך צחות - עפ"י מה שראיתי בחומש רב פנינים (פ' מקץ דף שכ"ב ע"א) מעשה שהיה בעיר פראג שהיו שם שני גבירים שכנים, והיה להם שני בתים זה כנגד זה, והיה היום ויבוא איש מנגן בכינור וינגן באמצע בין שני הבתים, והיה ריב בין שני הגבירים, זה אמר למעני ולכבודי בא לנגן, וזה אמר אך למעני בא לנגן, וילכו שניהם למשפט לפני הגה"ק הנודע ביהודה ז"ע, וכל אחד ערך טענותיו כי אך לו משפט הכבוד, ואחרי אשר שמע הנוב"י את טענותיהם, הניחו לפניו עשרה שקלים מעות בשביל הפסק להגיד להם דבר משפטם, ויען הנוב"י ויאמר להם, האמת אגיד לכם, שהמנגן לא בא לנגן לא בשבילך ולא בשבילך, רק למעני למען ארויח העשרה שקלים. ועפ"י פירש שם מה שנאמר (מקץ מא. לט) ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך וגו', כי כאשר חלם פרעה אמר בליבו שאם הראו לו מן השמים חלום כזה הנוגע לכל העולם בוודאי הוא החשוב והיקר בעיני הקב"ה, ואילו המצרים אמרו שבשבילם הוא כדי שיכינו תבואה ולא ימותו ברעב, אבל יוסף בגודל חכמתו אמר להם כי אין החלום לא לכבוד פרעה ולא לכבוד המצרים, רק בשביל איש אחר שיעלה לגדולה. וזהו שאמר לו פרעה "אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת" הרי זה סימן שאין החלום לא בשבילי ולא בשביל המצרים, אלא "אין נבון וחכם כמוך", שהחלום הוא רק בשבילך כדי שתעלה לגדולה עי"ש.

והיוני מהכא שלפעמים רואים איזו מאורע וחושבים שהיא למען פלוני או פלוני, ולבסוף רואים שהיא לטובת אדם שלישי שלא חשבו עליו כלל. ברם כינוס לצדיקים יש בה חשיבות גדולה כל כך, שהיא "הנאה להם והנאה גם לעולם", שהנאה והטובה היא הן לצדיקים שמדברים מהם, והן לעולם כולו שמדברים ממעשי הצדיקים, ויש בה שפע רב של ברכות כדי להשפיע טובה לכולם. (מוצ"ש מברכין אלול שנת תשנ"ט)

דבר בעתו

ב'זאת הנוכה' - צריך לנצור בקרבנו את קדושת נרות הנוכה לכל ימות השנה

עומדים אנו כעת בסיום ימי התנוכה המקודשים, וביום קדוש זה הנקרא "זאת הנוכה", אנו נפרדים מימים נשגבים אלו, ונכנסים לימי חודשי החורף הבעל"ט, ואנו צריכים לקחת צידה לדרך מהימים האלו הנזכרים ונעשים אצלנו.

וכתב בשו"ע או"ח (סי' תרע"ז ס"ח) הנותר ביום השמיני מן השמן הצריך לשיעור הדלקה, עושה לו מדורה ושורפו בפני עצמו. ונראה לרמז בזה מוסר השכל, כי ביום השמיני זאת הנוכה, צריך לעצור ולנצור בקרבנו את קדושת נרות הנוכה לכל ימות השנה, וזהו הכוונה, הנותר ביום השמיני עושה לו מדורה של התלהבות עשיית המצות, ושורפו בפני עצמו, ששורפו בתוך עצמו ולבו בפנימיותו, שמדליק את הנר בתוך עצמו להיות מוכן לעבודת ה' בהתלהבות יקוד אש קודש כל ימות השנה.

וכעין שאמרו חז"ל (פסחים קיז.) כל שירות ותשבחות שאמרו דוד בספר תהלים כנגד עצמו אמרו, והיינו שאמרו מתוך עצמיותו, וכענין דכתיב (תהלים לה.) כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך, ולא מהשפה לחוץ, וכמו"כ שורפו בפני עצמו, בתוך עצמו. והנה הגם שבכל הימים צריכים להתעורר לעבודת ה' בהתלהבות בבחינת שורפו בפני עצמו, אך ביום זאת הנוכה פתוחים השערים לכל מאן דבעי לעול ביה, דהנה זאת היא לשון נקיבה, ואמרו במגילה (ד:) דנשים רחמניות הם, להורות על מידת הרחמים, כי בזאת הנוכה מתעוררת מידת הרחמים ביותר. שאם. ואנו תפילה שאכן נזכה להיות כלי מוכן לקבל ההשפעות הקדושות המושפעות מיום זה. (מוצ"ש מברכין טבת זאת הנוכה שנת תשס"ז)

ואת בנימין אחי יוסף לא יעקב את אחיו פי אמו פן יקראנו אסון מבי. ופירש"י ובבית לא יקראנו אסון א"ר אלעזר בן יעקב מכאן שהשטן מקטרג בשעת הסכנה

האם השטן מקטרג בשעת הסכנה רק בהולך יחידי או גם ברבים

וע"ד השאלה למאי שכתב המחבר בשו"ע (סי' ר"ט ס"ז) דבספרד נוהגים לברך כשהולכים מעיר לעיר מפני שכל הדרכים בחזקת סכנה, וכתב בס' ערוך השולחן שם (ס"ז) דבזמננו לא שייך כלל ברכת הגומל אפילו בנסיעות רחוקות, אם לא דרך הים ומדבריות, אבל ביבשה ובישוב לא שייך ברכת הגומל בזמננו, ומימינו לא שמענו מי שיברך הגומל באבא מן הדרך המורגלת.

ועני"ב נסתפק בזמן הזה אם נוסע למרחקים ועובר מדבריות אם מברך למנהגי ספרד עכ"ד

הנה מקור הך ענינא דכל הדרכים בחזקת סכנה, הוא בירושלמי ברכות (פ"ד ה"ד) ע"ין שם, אך לא ביארו שם אמאי הן בחזקת סכנה. אולם במדרש רבה (קהלת פרשה ג' ב') איתא, ובשלשה דברים אנשים מתים, השרוי בבית המרווע והמהלך בדרך יחידי והמפרש בים הגדול, דא"ר לוי בשלשה מקומות השטן מצוי לקטרג השרוי בבית המרווע והמהלך בדרך יחידי וכו', ור"ש בר אבא בשם ר"ח כל הדרכים בחזקת סכנה ע"ין שם. ולכאורה משמע דהדרכים בחזקת סכנה משום שהשטן מקטרג, וא"כ יתכן דהיינו דוקא דוקא במהלך בדרך יחידי וכמו שהקדימו שם לומר דהשטן מקטרג כשמהלך בדרך יחידי. אולם

וע"ין רש"י (מקץ מ"ב ד) בקרא, ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יעקב וגו' כי אמר פן יקראנו אסון, ופירש"י ובבית לא יקראנו אסון א"ר אלעזר בן יעקב מכאן שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, ומקורו במדרש רבה שם (פצ"א ט'), ופירש שם ברש"י על המדרש, שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, דהיינו בדרך. ובמתנות כהונה שם כתב, דכל הדרכים בחזקת סכנה ע"ין שם. ומשמע דאף כשאינו מהלך יחידי בדרך, ג"כ הדרך בחזקת סכנה, דהא בנימין היה מעותד לילך בעשרה עם שאר אחיו ולא ביחיד, ואעפ"כ חשש יעקב אבינו פן יקראנו אסון. ומשמע דעצם ההליכה בדרך הוא בחזקת סכנה.

ולכאורה יש סתירה בין המד"ר דפרשת מקץ ובין המד"ר דקהלת, דבקהלת נראה דרק ביחיד מקטרג השטן בדרך, ובפ"י מקץ מוכח דגם בעשרה איכא סכנה.

וצריך לומר דר"ש בר אבא דאמר כל הדרכים בחזקת סכנה, בא לחלוק על ר' לוי שאמר דרק כשמהלך יחידי השטן מקטרג, וס"ל דאיכא סכנה גם ברבים, ומדרש קהלת אתיא כר"ש בר אבא, או י"ל דביחיד איכא סכנה טפי.

ועני"ב נראה דהך דכל הדרכים בחזקת סכנה שייך בכל גווני, דהא בספרד נהגו לברך הגומל אף בהולך מעיר לעיר, ולא חילקו בין יחיד לרבים, ואף בליכא מדבר דהא בין עיר לעיר אין הכרח שיש מדבר. ועל כן נראה דלמנהג מדינת ספרד יש לברך הגומל בהולך מעיר לעיר גם בזמן הזה, ומכל שכן בעובר מרחקים, ואף בנוסע במרכבת ברזל או מכונית, דלשיטה זו לא חילקו בענין כל הדרכים בחזקת סכנה דמשמע דשייך זה בכל גווני. והנראה לענ"ד כתבת.

(שו"ת להורות נתן חלק יא סימן טו)

המשך "שיח מוהר"ן

כבר סיפרתי פעם את מה ששמעתי מש"ב הגה"צ רבי עמרם טויבער זי"ע מלונדון - שפעם אחת הגיע מרן ה"קרון לדוד" זי"ע לשבות בצעהלים, ובשב"ק אחרי הצהרים התאספו המקורבים באכסניית הקל"ד ושוחחו בדברי תורה כיד ד' הטובה עליהם, ובאמצע הופיע שם רבי יעקב אונגר זי"ע, ותיכף ציוה הקל"ד להביא כסא ולהושיבו בסמוך לו ממש, והיה זה לפלא בעיני הנוכחים על גינוני הכבוד המרובים האלו, ואילו הקל"ד הפטיר לעומתם, "הלוואי שאזכה לשבת בגן עדן במחיצה אחת עם רבי יעקב אונגר". כמו"כ ידוע שהקל"ד היה מתבטא פעמים רבות, כי הוא מקנא ברבי יעקב אונגר במעשיו הברוכים בעיניו צדקה וחסד לאין שיעור.

בבית אביו הצדיק רבי יעקב זי"ע, אשר כותליו היו ספוגים במצות גמילות חסדים, גדל מו"ח זי"ע, וכבר משחר טל ילדותו הוכרו בו סימני טהרה, ובשתי המידות הקדושות, תורה וגמילות חסדים, אשר היו לו ליסוד מוסד חייו, שם את מעייניו מאז היוותו עול ימים. בשקידה רבה עסק בתורה והשים לילות כימים לטוט בים התלמוד, וללון בעומקה של הלכה, וסימן ברכה רבתי ראה בלימודו, אחרי שנוסף על כשרון התמדתו הגדולה, חונן גם בשכל חריף הפליא ובכח זכרון רב, וכן בציוף התמדתו בתורה, עסק גם בשקידה במצות גמילות חסדים באופן פלאי ביותר.

בתקופת ימי חורפו שימשו ברבנות בעיר מולדתו צעהלים, שלשה גדולי הדור שהזכרנו מקודם, מרן בעל "קרן לדוד" זי"ע, מרן בעל "ויגד יעקב" זי"ע, ולאחריהם הגה"ק רבי יוסף אלימלך כהנא זי"ע. השפעת תורתם וצדקתם של שלשה רועי ישראל אלו, חרשו תלמים עמוקים בלב מו"ח זי"ע, אורם ואמיתם היו נר לרגליו, ומהם התבטח כל ימי חייו. השתפכויות הנפש של הקל"ד הרטיטה את ליבו עוד בילדותו, תפילותיו ותורתיו של ה"ויגד יעקב" נבלעו בדמו, ואת שיטת הפלפול החריף של רבו המובהק הגרי"א כהנא לקח לו בדרך לימודו. כתלמיד המחכים את רבותיו, הירבה לפלפל עמהם בדברי תורה, ואף הם הראו לו חיבה יתירה, והעלו על נס את רוב חריצותו, כך שרבו ה"ויגד יעקב" מסר לו פעם את כתבי חידושי תורתו, על מנת לעיין בהם ולהעיר את הערותיו עליהם, ואילו רבו הגרי"א כהנא אמר פעם לתלמידיו שנמנו למאות ומהם לומדים מובהקים - "כשתלמידי מאיר חיים לא נמצא בעת הגדת שיעורי, הרי כמעט אין לי עם מי לדבר". רבו זה אף העניק לו סמיכת הוראה עוד בחרותו, וחרג בה ממנהגו שלא ליתן סמיכה לברור צעיר, ובחשון המכתב עיטרו בתוארים מופלגים [ראה להלן החובא לשון המכתב].

בהגיעו לפרקו - פרק האיש מקדש, לקח אותו הגה"צ המפורסם רבי יהודה הכהן קרויס זי"ע אב"ד לאקנבאך, ונתן לו את בתו הרבנית הצדקנית מרת שרה ע"ה. מו"ח זי"ע הגרי"א קרויס היה חתן הגה"צ רבי אדוניוהו שמעלצר זי"ע דומ"ץ דק"ק פטרסאווסלע בעל "נפש אדונינו", והיה תלמיד מובהק של הגה"ק מהר"ם שיק זי"ע. [זכור בתשובותיו - או"ח (סי' רפ"ה) ו"ד (סי' שע"ח) עיי"ש]. כבר סיפרנו עליו פעמים רבות, שזכה וזיכה את הרבים בספריו שחיבר באגדה ובדברי מוסר שהתפרסמו בתפוצות ישראל בכל מקומות מושבותיהם, ועל ידי ספריו רבים השיב מעוון. את חיבוריו הגדולים בהלכה ובפלפול לא הדפיס, והם מונחים עד היום בכתב יד, כי מו"ח זי"ע העדיף טפי להוציא לאור עולם את ספריו בתוכחת מוסר ויראת ד' המושכים את ליבו של אדם, כי בזה ראה את משאת נפשו ומפעל חייו, ביזכי העם לעורר את ליבם לתשובה ולמעשים טובים.

כשהגיע מו"ח זי"ע להתגורר בלאקנבאך סמוך למקום מגוריו חותנו זי"ע, התקבל בהערצה ובאהבה ע"י אנשי הקהילה העתיקה, בראותם את גדלותו בתורה ובצדקות מופלגת, ובפרט בעימות הליכותיו בקבלו כל אדם בסבר פנים יפות, ובאותו פרק כבר התקבל להיות דומ"ץ בעיר זו, ובשנת תרצ"ה כאשר חותנו הגרי"א קרויס זי"ע גמר בדעתו לנסוע לארץ ישראל, נבחר מו"ח זי"ע להיות ממלא מקומו כרב אב"ד קהילה קדושה לאקנבאך. [נדפס בס' שו"ת "מאור החיים" ח"א בהקדמה ע' י"ד]. בעת ישיבתו על כסא הרבנות בלאקנבאך, נהניג מו"ח זי"ע בכל כוחו את העדה על מי מנוחות בהדריכו אותם על דרכי התורה והיראה, ובדרשותיו החוצבות להבות אש שדרש בשבתות ובמועדים, לקח את לב שומעיו, ועוררם לחינוך הבנים על דרך ישראל סבא ולטהרת המשפחה כדבעי, וגם היה מרביץ תורה לתלמידים שבאו לחסות בצל קורתו. בעוה"ר לא ארכה ישיבתו שם בלאקנבאך, כי קפץ עליו רוגזו של הרשעים ימ"ש, ובשנת תרצ"ח נאלץ להימלט על נפשו לוועין הבירה, ואחרי תלאות רבות שעברו עליו ועל בני משפחתו, זכה להגיע לארץ מבטחים בעיה"ק ירושלים ת"ו.

כבואו להשתקע בעיה"ק ירושלים ת"ו, התחיל מיד בפעולות רבות לעזרת הפליטים שהגיעו באותה תקופה מארצות המלחמה, ובתקופה זו הכירו בו כולם כאיש תבונות חי ורב פעלים בעסקנותו הרבה לטובת כל איש שפנה אליו בבקשת עזרה, מי בענין השגת דירה, ומי בענין פרנסה. גדולי ישראל שהתגוררו בירושלים, קירבוהו מאוד, בראותם בו איש האשכולות אשר ברוחו פי שניים, אשר מחד הוא רב גדול הבקי בכל חדרי תורה, ומאידיך

עוסק בצרכי ציבור בזריות ובהתלהבות קדושה, וכך התחבב מאוד על מרא דארעא דישאל הגה"ק מהר"ץ דזשינסקיא זי"ע, שאף מינה אותו להיות רב ומו"ץ בירושלים, ועד מהרה התפרסם שמו כמורה הוראה מובהק שרחוקים וקרובים השכימו לפתחו לשאלו בדבר ד' זו הלכה. כמו"כ נהניג מו"ח זי"ע שיעורי תורה ברבים, ולמד שיעורים בש"ס ובשו"ע ערב ובוקר ובשבתות במקומות שונים. כמו"כ היה חביב מאוד אצל הגאון האדיר רבי זעליג ראובן בענגיס זי"ע בעל "פלגות ראובן", שהיה רגיל לשבת באהלו ולהשתעשע עמו בדברי תורה יום יום. גם אצל ש"ב אדמו"ר בעל "דעת סופר" זי"ע מפרעשבורג, היה חביב ואהוב מאוד מאוד.

מידת הזריות וההתמדה היתה אצל מו"ח זי"ע ליסוד גדול בכל ענייניו, ובכל יום ויום השכים קום בזריות נפלאה באשמורת הבוקר כשתיים או שלשה שעות אחרי חצות, ועסק בתורה בש"ס ופוסקים עם תלמידים או ביחידות עד עלות השחר, ואז טבל במקוה טהרה והתפלל כמנהג ותיקין. ברם, אף כי התמיד להגות בתורת ד' יומם ולילה, ובכל פעם היה הספר פתוח לפניו, בכל זאת כשהגיע אליו מאן דהוא לבקש את עזרתו, מיד חטף את מעילו העליון, ובצדעים נמרצים ונחפזים רץ תיכף למלא את בקשתו של האיש, ועל ידי ניצול השפעתו הגדולה על כל חוגי האנשים שהוקיפוהו וכיבדוהו עד למאוד, הצליח תמיד לסדר את הכל בטוב טעם ודעת, בלי שום שהיות ועיכובים.

מו"ח זי"ע היה דבוק כל כך במידת התינה ובגמילות חסדים, עד שלא התרעם מעולם אם בא מישהו להטרידו אף בשעה מוקדמת בבוקר או בשעה מאוחרת בלילה, כי אם קיבל כל אדם בסבר פנים יפות וביותר הכבוד, ואפילו אנשים פשוטים לגמרי וגם ילדים קטנים. לא אחת קרה שבאו אליו לבקשת טובה בשעה שכבר עלה על יצועו בלילה לנוח מעמל היום, אולם משרק שמע מבפנים שמישהו בא אליו, ציוה להכניסו תיכף ומיד, ותוך כדי שאלה למבוקשו קפץ ממיטתו והתלבש בזריות לכל להחמיץ את המצוה. עובדא ידענא, שפעם בלכתו ברחוב פגש באברך אחד שסיפר לו בדרך אגב על דאגתו הגדולה שעומדים להוציא מדידתו שגר בה, ומו"ח זי"ע מיד בשומעו דבריו אלה, הפסיק את דרכו והלך מיד להשתדל עבור האברך הלז, מבלי שיתבקש על כך, וסידר את הענין לשביעות רצון שני הצדדים.

(בסעודת הילולא לזכרו מוצאי עשרה בטבת שנת תשס"ה)

מתוך צוואת רבינו זצוק"ל

וְיָתֵן לְקִיּוֹם צְוֹאוֹת הַקֵּץ וְלֹהֶשֶׁתָּף בְּהַדְפַּסַּת הַסְּפָרִים וְלִזְכוּת "לְמַלְיָן יוֹשֵׁר" וְלִזְכוּת גְּדוּלָה בְּזֶה וּבְבֵּא" וּכְלִשְׁוֹן רַבִּינוּ הַגֵּה"ק זִי"ע אִבְּצוֹאוֹת הַקֵּץ

וְיָתֵן לְקִיּוֹם צְוֹאוֹת הַקֵּץ וְלֹהֶשֶׁתָּף בְּהַדְפַּסַּת הַסְּפָרִים וְלִזְכוּת גְּדוּלָה בְּזֶה וּבְבֵּא" וּכְלִשְׁוֹן רַבִּינוּ הַגֵּה"ק זִי"ע אִבְּצוֹאוֹת הַקֵּץ

"וכל מי שיתן ממון להדפסת הכתבים

אדיה לו למליץ יושר בעוה"י הכל לפי רצון הבורא"

ניתן לקיים צוואת הק' ולהשתתף בהדפסת הספרים וליזכות "למליץ יושר" וליזכות גדולה בזה ובבא" וכלשון רבינו הגה"ק זי"ע אבצואות הק' על ידי עמדות "גדרים פלוס" - "מכון להורות נתן"

י"ל על ידי 'מכון להורות נתן' להוצאת והפצת כתבי רבינו בעל 'להורות נתן' זי"ע"א - לקבלת העלון במייל וכן להערות והצעות - נא לפנות לאימייל mlN0527157594@gmail.com

